

TELEGRAFUL ROMÂN

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articolele nepublicate nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Invitare de abonament.

Cu 1 Ianuarie v. 1905 deschidem abonament la „Telegraful Român”, cu prețurile indicate în fruntea foii, anume:

pe un an 16 corone,
pe șese luni 8 corone,
pe trei luni 4 corone.

Rugăm pe toți vechii abonați, cum și pe toți amicii și binevoitorii noștri, să stăruiască pentru lăfșirea în cercuri cât mai largi a ziarului nostru, ch'ămat a lucra și în viitorul cu zel și însuflețire la înaintarea poporului român pe toate terenurile, purtând grijă în prima linie de afacerile sale bisericesti și școlare.

Abonamentele se fac prin mandate postale și sunt a se reînnoi cât mai în grabă, pentru ca să se pōtă lua dispozițiuni din vreme cu privire la expedarea foii. Numele abonatului, împreună cu locuința și cu posta ultimă, să fie scris corect și legibil. Banii de abonament sunt a se adresa Administrațiunii tipografiei arhiepiscopale Sibiu (Nagy-szeben), strada măcelarilor 45.

Administrația.

O propunere.

Sibiu, 2 Ianuarie 1905.

E veche temerea, și pōte să băsă, că prin formalitățile cu cari se împărtășesc la noi copiii cu sfânta cuminecătură, se pot propaga bōlele moliștore, trecând de la copilul bolnav la ceilalți sănătoși.

Chestia a fost studiată în România din partea dlui medic primar județian Dr. Drăgescu, care în anul 1900 a atras atențiunea direcțiunii generale a serviciului sanitar din România asupra posibilității infectării copiilor prin lingurița de la cuminecătură. Consiliul sanitar superior a acceptat vederile domnului medic Drăgescu, și a propus guvernului român să intervină la sfântul sinod, ca acesta să oblige pe toți preoții să urcă lingurița după împărtășania dată bolnavilor printr'o soluțiune de formol, solvat în alcool, ori și numai prin alcool concentrat.

Ministrul cultelor s'a și adresat sfântului sinod în chestia acēsta, ear' sfântul sinod, recunoscând importanța cestiunei, a luat hotărâre în anul 1901, ca preoții de la tōte bisericile să se conformeze măsurilor preventive propuse din partea consilului sanitar superior și să trecă lingurița de împărtășanie prin alcool concentrat, toldeuna când cuminecă bolnavi.

Chestia a fost însă studiată mai departe, și s'a ajuns la convingerea, că atâta cât se face (dacă preste tot se face) nu e destul; o desinfecare completă pe calea acēsta nu se pōte face.

O propunere practică face acum în privința acēsta dl Dr. Nicu B. Popoviciu în buletinul direcțiunii generale a serviciului sanitar din România, aflând favorabila rezolvare a cestiunei în următoarea procedură (cităm din articolul dlui Popoviciu):

„Pentru fie-care biserică să se procure cel puțin 24 lingurițe de metal, o lampă cu spirt sau cu petrol, un vas de metal pentru fier, un ca-

stron, o sticlă cu capacitate de 2 litri, conținând o soluțiune boricată saturată, 50—60 servețele mici de pânză albă, ușor de spălat, și o pensă.

Având acest material, avem tot ce ne trebuie, pe lângă care mai cerem o dosă mică de bunăvoință din partea preotului.

Să arăt acum cum s'ar proceda. Înainte de grijanie — în altariu — să funcționeze lampa în cestiune, deasupra căreia să fiarbă în clocote, în vasul de metal, apă și cele 24 lingurițe. Când poporul se apropie, preotul — bine spălat pe mână — apucă cu pensa lingurițele din vas, le pune în castron — curățit și el de mai dinainte — și tōrnă peste ele din soluțiunea boricată rece, care e ușor antiseptică și în același timp necesară spre a tempera lingurițele fierbinți. Cu fiecare linguriță se grijăște câte un individ separat, avându-se grijă — în cazul când sunt mulți la grijanie — ca lingurița întrebunțată să se arunce din nou în apa care fierbe încă în vasul de metal. Ciclul operațiunii se urmează de la sine, și cu puțină inteligență și, repet, cu bunăvoință, nu se aduce nici chiar vre-o întârziere în slujbă. Dar' chiar întârziere admitând că s'ar produce, nu știu ce rău ar putea cauza.

Datinile cer, ca după grijanie gura să se ștergă cu procovețele. La aceste datine trebuie renunțat în parte, înlocuindu-se procovețele cu servețele mici de pânză, cari vor fi schimbate după ștergerea la gură a fie-cărui individ, urmând, ca apoi după slujbă să fie fierți o jumătate oră în leșie.

Obiceiul mai este, ca după grijanie, individul să guste puțin vin. Vinul se servește, fie din o sticlă comună, fie cu un păhar comun. Se înțelege de la sine pericolul acestui obicei. Idealul ar fi, ca să pretindem câte un păhar pentru fie-care individ, dar' cum acest lucru e greu de realizat, așa crede că acest obicei pōte să dispară cu desăvârșire.

Cu aceste câteva mici măsuri, cari au o importanță colosală, s'ar elimina, pe lângă bōle, și bănuiala, că grijania ar putea servi ca mijloc pentru propagarea bōlelor.

Am reprodus propunerea domnului Popoviciu, pentru-că chestia ne privește și pe noi, nu numai pe frații din regat. Și la noi s'au ridicat temeri, că felul cum se împarte sfânta cuminecătură pōte să fie primejd os pentru copii, espuși la diferite morhuri lipiciose. S'a făcut vorbă chiar și în presă despre introducerea unor formalități mai practice cu privire la împărtășirea copiilor cu cele sfinte, așa, ca trecerea morbului de la un copil la altul, cu intermedierea linguriței, să fie eschisă cu desăvârșire. Chestia ar trebui deci să fie bine studiată și la noi, — fiind ea de importanță mare, — ca apoi să se pōtă lua la timpul său măsurile necesare pentru îndreptare. Un punct sigur de mănecare ne dă în privința acēsta hotărârea sfântului sinod din București și apoi propunerea reprodusă. Ear' cel-ce studind bine cestiunea, ar afla o soluție mai bună, pășescă cu ea în publicitate, că va face bun serviciu cauzei și propunerea sa va fi bine primită.

Andrieu Șaguna.

Cuvânt ocașional

rostit în sala de cântări de la gimnasiul public român gr. or. din Brad, cu ocașiunea serbării memoriei arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna, la 30 Novembre (13 Decembre) 1904, de Dr. Pavel Opreșă, directorul gimnasiului.

III.

Acum să privim icōna Marelui Andreiu. Și fiind-că așa vrea, ca imaginea ei să se întipărească cât mai adânc în inima și mintea iubitei tinerimi, Vi-o reproduc așa precum a zugrăvit-o Preasfinția Sa Nicolae Popea episcopul Caransebeșului, care partea cea mai frumoasă a vieții sale și-a trăit-o muncind alături cu Șaguna la regenerarea neamului românesc.

Metropolitul Șaguna era dăruit de la natură cu cele mai eminente facultăți corporale și spirituale, în asemenea măsură. Persōna lui era de o frumuseță rară. Jurnalele străine, cu deosebire cele din Viena, nu aflau cuvinte de laudă și admirațiune la tōte ocașiunile, mai ales la ceremoniile de la curtea imperială și la alte solemnități publice, la cari participa și el. Era în timpul senatului imperial, la care participa și el ardelenii, la una din seratele ministrului Schmerling, unde se aflau mai mulți dintr' archiduci, ministri, ambasadori, membri senatului imperial, în scurt cele dintăiu personalități din Viena, într' cari și Șaguna, unde mai apriat se vedu trecerea și respectul ce-l avea dînsul, în cât deputații ardeleni se uimiră de atâta vază. El, prin darurile sale, primite de la natură cu profuziune și dezvoltate după regulile științei și ale experienței, esercia o putere fermecătoare asupra omului.

Metropolitul Șaguna era de statură mare, înalt și drept ca un brad; în anii mai tineri, cum spun cei ce-l vedu pe atunci, mai macru și subțire, dar' osos, în etatea de mijloc plin la trup, corpulent, ear' cătră bătrânețe gros și voluminos. Capul îi era potrivit trupului, acoperit cu păr lung castaniu, mai pe urmă încăruntit, fruntea înaltă și deschisă ca o corōnă, ce dădea omului o privire maiestatică; sprâncenele ca și părul capului, pline, dar' nu imbinale, asemenea și genele; ochii mari și căpâți, bătând în albastru, chiari, plini de foc și pētrunđători, în cât străbăteau în om până la rărunchi; ei cam acoperiți de frunte și sprâncene și foarte mișcacioși fiind, îi înlesnau adese câte o privire furioasă asupra omului; fața lungăreță, plină, rumenă și cu trăsăturile cele mai fine; nas frumos proporționat, tot așa gura și buzele, mustețele înalbite, pe cari le rotunzia cu fōrfecile; barba mare, desă, de tot frumoasă și proporționată cu statura lui, pe care încă o rotunzia puțin cu fōrfecile, mai pe urmă se înalbite și mai rărise și ea. Ear' în partea spirituală el avea o minte foarte ageră, cuprindea lucrul la moment, de multe-ori nici nu asculta pe om până în sfârșit intrerupându-l cu cuvintele: „Te pricep!” — judecătă chiară, matură, sănătoasă în tōte lucrurile fără deosebire, în cât părerile lui aveau mare trecere la bărbații și locurile cele mai înalte; memoria aprōpe extraordinară, își aducea aminte de cele mai îndepărtate timpuri, de întâmplări cari se petrecuseră de mult, istorisindu-le ca și cum ar fi fost din timpul cel mai de aprōpe, adese-ori cerea acte vechi oficiōse din ar-

chiv, spuindu-le numărul și une-ori și datul chiar.

Privirea lui era seriosă, în înțeles strins bărbătescă și curagioasă ca a unuia care e conștiu de puterea și superioritatea sa; în față i-se putea cel' adâncimea cugetelor și greutatea luptelor ce l' apăsau. Vorbirea era rară, respicată și apăsată, tōți îl înțelegeau; vorbia liber, fără sfială și în mod convinsător, cu o elocuență strălucită. Când vorbia liber, nelegat de hârtie, avea cu mult mai mare efect vorbirea lui. Îi plăcea să vorbească, și nu-i plăcea de omeni tăcuți, ar fi vorbit tōtă ziua și despre tōte lucrurile, numai nu nimicuri. Într' tonul vorbirii și al cântării era un contrast lesne observabil, cel dintăiu era puternic, ear' al doilea cu mult mai debil și mai lin. Era vesel în conversațiune, plin de humor și sarcasm câte odată și pentru aceea foarte plăcut în societate. Având mare abilitate la glume, obicei-nuia mai totdeuna a presera în glume și câte un pic de adevăr, mai ales unde nu-i convenia a-l spune serios, apoi îl îmbrăca în glumă și-l spunea în față de multe-ori și celor mai distinse personalități. Încă și astăzi cu plăcere ne aducem aminte de unele din glumele lui. Poplaca, o comună românească din apropierea Sibiuului, foarte laborioasă, juca o rolă însemnată într' glumele dînsului. Dacă la prânzurile sale, mai ales când erau doșpeți străini, se servia vre-o bucată mai plăcută, el îndată observa: „Asta-i de la Poplaca!” — ori vre-o beutură sau țigări mai alese, el reflecta: „Astea-s din fabrica episcopului de la Poplaca!” etc., în cât făcea mult haz, și fiind că le spunea serios, unii le și credeau, ear' el zimbînd trăgea cu ochiul cătră cei-ce îi știau glumele. Alte-ori, în afaceri oficiōse, ori în discursuri cu credincioșii săi, adese glumia zicend: „Ei, ei iubitorilor, v'a bătut Dumnezeu cu episcopul vostru; dar' — să zic și partea a doua — zeu și pe el încă l'a bătut Dumnezeu cu voi!” Dar' și glumele, anecdotele și poveștile altora el încă le asculta cu plăcere.

Umbla cu mare gravitate și cu un aer de bărbat, ce-și cunōște și simte pozițiunea înaltă, mișcările și tōtă purtarea lui erau mărețe, însușind respect în tōte părțile. Când pășia el în vre-o societate, ochii tuturor se îndreptau asupra-i; ear' când vorbia în vre-o adunare, o muscă încă s'ar fi auzit sburând, așa era tăcerea de mare. Pășia cu pași și îndrăzneți, cari mai în urmă, spre apusul vieții, slăbiți de greutatea ce o purtau și de obosela luptelor, i-se înmuiau de tot.

Îmbrăcămintea lui era cea arhierescă obicinuită la românii ortodoksi: reverenți lungi, de desupt și din afară cu căptușală, bumbi și găitane roșii, brâu și potcapiu roșu, și peste acesta pālăria cu găitan și ciucuri de aur, crucea pe pept și baston de trestie în mână. Aceleași reverenți pentru zile mari de serbătore le avea de mătasă roșie, tot așa și pe cele călugărești. Dar' el arare-ori făcea întrebuintare de reverențele cele roșii, numai când cerea trebuința, ear' altădată el umbla mai numai în cele negre de mătasă la serbătore și ocașiuni, și de materie simplă în zile de lucru. Mai pe urmă își făcuse reverenți de tot simple, fără găitane și pālăria fără ciucuri, întocmai ca ori-care preot de rënd. De comun purta și ordurile cele mici în bumb aninate, ear' la zile mari crucile lor cele mari pe pept.

Metropolitul Șaguna era omul ordinei; adese-ori recita el cuvintele cunoscut: „Ordo est anima rerum!” în casă și afară de casă, în oficiu și afară de oficiu, în tōte și pre-

tutindeni. Astfel, și ca unul care ținea mult la curățenie și la punctualitate, era recunoscut de toți, privindu-se de un model în acestea, cum și în gustul cel bun. Activitatea lui era admirabilă; se scula des de dimineață și îndată se pune la lucru cât în cele oficiale, bisericesti, școlare, naționale, politice, atât în cele private și literare, și lucra întins ziua într-o zi. În cât pentru somn, el se ținea de regula dietetică: „De vreme în pat, de vreme din pat“.

Apetit avea foarte bun, mâncă bine și nu i plăcea când vre-un oște nu mânca ca el, îndată începea cu: „An meae non valent ad tuum stomachum dapes?“ El nu alegea în bucate, și pe cei ce nu mâncau din bucatele de post, pe cei mai tineri, adese-ori îi surprindea cu întrebarea: „Nu-ți plac bucatele de post, dle N? Da, da, căci la părinți ai trăit tot cu pastete, și nu cu mămăligă și fasole!“ Cu toate acestea el trăia foarte cumpătat. În mâncare mai esceda une-ori, dar în beutură nici-odată. Vinul nu l bea gol, ci totdeauna amestecat cu apă.

Ducea casă mare și deschisă, cercetată de înalte personalități; iubia ospitalitatea, și îi plăcea să le aibă toate în abundență. După moarte i-se licita un magazin întreg de materialuri, aduse de-adreptul de la fabricile din Viena pentru tot felul de vestimente, mobile, utensilii, etc. noue de nouă. — Era un exemplar de economie și cruțare, ceea-ce îi făcu posibilă înființarea atator fonduri, împărțirea de stipendii, și lăsarea unei averi considerabile după sine. El la economie și cruțare îndemna pe Români la toate ocaziunile, în scris și cu graiul. Ura luxul de tot, combătându-l din toate puterile. Unii din bărbații noștri inteligenți vor fi știind să spună multe scene ce avură cu metropolitul Șaguna în astă direcțiune, mai ales stipendistii. Când vre-unul, venind de la universitatea din Viena, Lipsca etc. se ivia la dinsul îmbrăcat mai elegant: parfumat, cu păpuși de lac, cu ochelari, ori cu perul după modă — avea ce să-și audă. Mai întâi îl măsura de două trei-ori, din creștet până în tălpi, zicând: „Da, tu ești N.? tu, feciorul popii N., cantorului N., cronicului N. din satul cutare? Da vii de la Londra? Fătul meu? De unde ai tu aceste haine scumpe?“ și așa mai departe, în cât îl tăiau sudorile pe bietul tiner, când îl lăsa cu morala, ce i-o ținea. Unul însă, mai bun de gură și bogat, i-o făcu-se și lui. „Apoi tu astăzi astfel îmbrăcat, și cu păpuși de lac? Așa haine se îmbracă numai la zile mari de sărbători“, zise metropolitul. „Și când poți fi vre-o zi mai mare pentru mine, Escelență, de cât azi, când am onoare a mă prezenta la arhierul meu ca absolut gimnast, cu atestatul de maturitate în mână?“, răspunse tinerul maturizat. „Știu eu, că tu ești meșter de gură, te afli numai de cât, Kerl!“ adăuse el ridând.

Peste tot cu studenții avea mult de a face, dar și mai mult acestia cu dinsul. — Nu era adunare, conferință etc. unde să nu fie făcut vre-o aluziune la ei dându-i-se ocaziune, venind vorba de stipendii și ajutoare. „Așa, draguții, ei trăiesc tot cu Gebachenes și cu Schnitzle, și apoi tu plătește părinte!“ — îl audia omul adese-ori, în cât înțelegă adunarea rîdea cu haz. Îi plăcea să se îmbrace frumos, să fie curat, să aibă de toate, dar numai la timpul său în mod corespunzător poziției sale, ear' încolo era de tot simplu, atât în îmbrăcăminte, cât și în casă și la masă.

Temperamentul îi era coleric, lesne iritabil; dar când voia, așa cerând împrejurările, el se știa modera astfel, că nici cele mai mari vătămări chiar nu l puteau scote din flegmă. Spiritul lui viu și iute îl făcea, ca în acțiunile sale să pășiască decisiv și energic până la vehemență. În aducerea sentințelor era sever și inflexibil. Avea o cunoștință mare de omeni și a rare-ori se înșela în privirile sale. Moralitatea și religiozitatea lui, curate și nefățărte, insuflau respect și simț religios și în alții. El știa a-și supune interesul sau privat totdeauna celui comun.

El își înțelese pe deplin pozițiunea și misiunea sa; în biserică era omul bisericii: după chiamarea sa de călugăr, era călugăr, după cea arhierescă, era arhieru; în politică, el era politic, complet bărbat de stat, judecând lucrurile cu sânge rece după

realitate, ear' nu după idealuri și năluciri chimere.

El vorbia și scria bine limbile: română, latină, germană, magiară, multe din cele slavice, mai puțin franceza și greca.

Inzestrat cu atâtea calități distinse: curajos, activ, prudent, nobil în cugete, nobil în simțeminte, și nobil în inimă, Șaguna era omul faptelor celor mari, și prin acestea plin de merite pentru biserică, națiune și societate peste tot.“

(Archiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de Nicolae Popea, Sibiu, 1879).

Din tabloul reprodus puteți vedea și înțelege, că Marele Andreiu a fost în ce privește statura, om mare, înalt ca un brad și frumos de minune; avea o minte ageră și o fire veselă; iubia disciplina; era activ și ospital, dar' ura luxul; era moral-religios, căci iubia casa Domnului și respecta poruncile lui; judeca cu sânge rece tot ce făcea, și conform realității purcedea; cunoștea mai multe limbi, pe cari le vorbia frumos și respicat; era curajos, prudent și nobil în cugete, inimă și simțeminte: prin astfel de daruri dumnezeiești a devenit omul faptelor mari, care când iniția vre-un plan bine chibzuit, mai bine își jertfia viața, de cât propusul său să nu-l realizeze.

Ți-am prezentat, iubită tinerime etc., tabloul sărbătoritului Andreiu, care serviască-ți drept model în toate acțiunile și întrégă n viața!

Fabricarea luminărilor de cĂrĂ în România.

Ministrul de culte și instrucțiune publică al Romăniei a prezentat corpurilor legislative române un proiect de lege despre fabricarea luminărilor de cĂrĂ. Necesitatea care a reclamat compunerea unui proiect de lege în chestia acĂsta e spusă în motivele cu cari proiectul de lege a fost înaintat parlamentului român, și care espunere de motive e următore:

„De cĂnd industria și știința modernă a ajuns să prod cĂ materiale cari pot să folosească cĂra de albine pentru fabricarea luminilor, întrebarea cĂra curate pentru acĂsta fabricație a ajuns așa de rară, în cĂ este aproape imposibil a se mai găsi în comerț luminări făcute din cĂră curată, ear' acelea cari rare-ori se mai găsesc, sunt aduse din străinătate, ori făcute cu material străin.

Starea acĂsta de lucruri este de plĂne, cĂnd ne gĂndim mai ales, cĂ altă datĂ țara nĂstră numĂra printre isvĂrele sale de bogăție producerea de cĂră și de miere. AstĂzi se fac numĂroase și stĂruitoare încercĂri de a se reinvia acĂsta folositoare industrie, dar' încercĂrile sunt sprijinite în mare parte din cauză cĂ cĂra ce se produce nu gĂsește întrebunțare, de Ăre-ce pentru fabricarea luminărilor necesare serviciului religios se întrebunțĂză materiale mult mai rele, dar' cari costă mult mai ieftin.

De aci mai decurge un alt rĂu: este, cĂ aceste materiale arzĂnd, produc un fum care este de tot vĂtĂmĂtor sĂnĂtĂții și care ăngrește și stricĂ picturile bisericĂști. Este deci și o chestie de igienă și o chestie de artă de a opri cu desĂvĂșire fabricarea unor asemenea luminări, mai ales acum cĂnd monumentele religioase, de o necomparabilă frumusețĂ, se înalțĂ pe tĂtĂ zua.

Este multĂ vreme de cĂnd, pentru tĂte aceste motive, se cere cu stĂruințĂ o lege care sĂ oprĂ cĂ fabricarea de luminări falsificate și care sĂ regulamenteze fabricarea și controlul luminărilor de cĂră curată. Sunt mai bine de 20 de ani de cĂnd Sinodul stĂruiește în acest sens.

De aceea, ministerul a studiat chestiunea, a cerut și avizul Camerilor de comerț, și, ca rezultat al acestor studii și consultĂri, a elaborat alăturatul proiect de lege, pe care l supune debaterilor corpurilor legislative.

Ministrul cultelor și instrucțiunii publice: Sp. Haret.“

Din Cernăuți.

— Comersul „Junimei“. —

— 20 Decembre n.

De-și e instituțiune nemĂșcĂ, Junimea a fĂcut din comersul de inaugurare al unui an nou administrativ o serbare indispensabilĂ pentru publicul român bucovinean. Comersul „Junimei“ e înĂlĂnirea tuturor pĂturilor sociale romĂnești.

Pe la orele 9¹/₂ sĂra, Luni în 12 l. c. s'a adunat în sala filarmonicĂ — frumos decoratĂ, o societate romĂnescĂ a cĂrĂ și reprezentanții tuturor societĂților cu cari „Junimea“ întretine relațiuni de prietenie, rĂmĂnĂnd aici pĂnĂ la orele 2 diminețĂ.

Corul societĂții intonezĂ imnul festivel „În țera mĂndrĂ a țĂgilor“, al cĂrui refren e „uniți sĂ fim în cugete, uniți în Dzeu“. Președintele anului expirat, al societĂții, dl cand. fil. C. Lucaci b'neventezĂ Ăspeți pe rĂnd, apoi espune pe larg evenimentele mai însemnate ale anului trecut, întrĂ cari mĂrĂța serbare de la Putna și serbarea de la Oradea-Mare, accețuezĂ cĂ energia naționalĂ a fost mai mare pe timpul cĂnd doi membri onorari ai societĂții (Dr. G. Popovici și Dr. Iancu Flondor) purtau luptĂ grea pentru drepturile romĂnești. PredĂ în fine panglica latĂ treicolorĂ urmașului sĂu, cu cuvintele; „PĂstrĂz'Ă cu sĂnțenie, ea e un tesaur scump, fii conștios de rĂspundere exercitĂnd putere, fii vrednic de antecesorii țĂi și fii mai vrednic de cĂt ei“. Pe cĂnd îi pune panglica pe piept corul „Junimei“ cĂntă cĂntecul tricolorului.

Noul preșident dl cand. fil. Alecu Popovici mulțĂmește într'o orațiune frumoșĂ, pentru ăncrederea pusĂ în persĂna sa, depune ăndreptat spre stindardul școlar, jurĂmentul de credințĂ, rĂgĂ concursul colegilor și al publicului, și toastezĂ pentru M. Sa ămpĂratul. Corul intonezĂ: Vivat crescat floreat.

ToastĂnd vicepreședintele „Junimei“, pentru Almamater Francisco IosefinĂ, mulțĂmește Magnificența sa rectorul Dr. T. Tarnavsky, membru onorar al Junimei, pentru cuvintele cĂldurĂse adresate universitĂții, aș'gurĂ societatea de simpatii tuturor profesorilor, laudĂ zelul și seriozitatea de cari sunt conduși membrii „Junimei“ și accentuezĂ însemnătatea bisericii în dezvoltarea și regenerarea poporului român și își espriĂ dorința, ca „Junimea“ sĂ pună cel mai mare pond pe creșterea de caractere firme și pe deșteptarea sentimentului iubirei de lege și neam. Finește cu dorința bunelor ăntelĂri întrĂ universitarii romĂni. Corul cĂntă „Vivat academia, vivat profesores“.

În numele membrilor onorari vorbeste profesorul de universitate dl Dr. E. Voitschi, amintind cĂ seriozitatea, respectul față de conducĂtori și ămplinirea datorințelor trebuie să fie steaua conducĂtoare a tineretului, și toastezĂ pentru prosperarea și onĂrea „Junimei“.

Entusiasmul își ăjunge culmea în orațiunea dlui Dr. Radu Sbiera, ținutĂ în calitatea de membru emeritat — bĂtrĂn — al „Junimei“ și desintreruptĂ, cum și urmatĂ de frenetice s'paure.

A vorbit următorele:

Fraților Junimeni! Pentru cuvintele de laudĂ, pentru espresiunile de stimĂ, respect și iubire ce le pĂstrĂți membrilor dvĂstrĂ emeritați, și pentru elogiile ce le-ați fĂcut acestora prin rostul unuia dintrĂ membrii activi, am onĂrea și plĂcerea a vĂ aduce, în numele membrilor emeritați și al meu, ville nĂstre mulțĂmiri.

În același timp profit de ocaziune și mĂ grĂbesc sĂ vĂ rĂspund și din parte-mi cu aceleași simțeminte de simpatie și dragoste, ce le nutrim pentru dvĂstrĂ, simțeminte adevĂrate, cari ne cĂlĂnzesc totdeauna și în tĂte ăntreprinderile nĂstre față de dvĂstrĂ, simțeminte nobile, cari sunt primul motor în ăntreaga evoluțiune socialĂ.

Tricolorul român, acel simbol sfĂnt al credinței naționale, pe care fie-care Român, ăntelegĂndu-l, îl venerĂzĂ și i-se ăchinĂ ca unui sanctuar al idealurilor naționale și ca ăntreprinderii sublimĂ a tuturor aspirațiunilor naționale, acĂstĂ panglicĂ scumpĂ, trasĂ în jurul dvĂstrĂ și al nostru, a fĂcut o legĂturĂ strĂnsĂ și trainicĂ, unindu-ne pe tĂți la vatra societĂții „Junimea“.

Crescuți și noi la umbra ănviorĂtoare a steagului tricolor, la ădăpostul cĂrui au ăncolțit și au prins rĂdĂcini ădĂnci și puternice în inimile nĂstre principiile ănscrie pe

acest stindard: iubirea de limbă și moșier dragostea pentru popor, credința într'un singur Dzeu al creștinilor, respectarea trecutului glorios, admirațiunea și venerarea eroilor naționali, muncă stĂruitoare în prezent, speranțĂ firmĂ într'un viitor frumos, tĂte aceste principii purtĂnd siglul sinceritĂții și al respectului reciproc, noi, tinerii membri activi de odinioarĂ ai „Junimei“, conduși pe atunzi de mintea, experiența și prevederea predecesorilor noștri, de cĂtea „Junimei“ ni am ascuțit armele, la sinul „Junimei“ ni-am oșelit puterile, din focul „Junimei“ ni-am aprins în vinele rĂstre scĂnteia naționalĂ, care acum fie-cĂrui în parte și tuturor ămpreunĂ ne este cĂlĂzua și steaua conducĂtoare în lupta naționalĂ ce o dĂm.

Și acum, pe temelul unei psihologii ădĂnci, ce se cuprinde în moștenirea de la tatĂ la fiu, de la bĂtrĂn la tiner, noi, tinerii membri activi de odinioarĂ, astĂzi stĂm în fața dvĂstrĂ ca membri vechi, chiamĂti a sĂdi în dvĂstrĂ acele calități intelectuale și sufletești, acele principii nobile, acele idealuri ănalte, ce noi tot de la „Junimea“ le-am primit.

IntĂnĂm acum și noi același acord cu venerații noștri bĂtrĂni, ca rĂsadurile ce le plantĂm în piepturile dvĂstre sĂ se prindĂ și sĂ dea rĂde inimile.

Din isvorul științei sĂ scĂtețĂ acel riu puternic, care, necunoscĂnd nici un obstacol, își urmĂzĂ l'ni și mĂiestos cursul sĂu.

Din iubirea de limbă și lege, țarĂ și popor, sĂ arborĂți acel drapel, pe care este scrisĂ devisa: „Uniți sĂ fim în cugete, uniți în Dumnezeu!“

Din respectul cĂtrĂ cei bĂtrĂni și cei trecuți sĂ fĂuriți lanțul ce lĂgĂ generație de generație, susținĂnd astfel viața unui popor.

Din muncă, din muncă, zic, sĂ vĂ dregeți arma ascuțitĂ ce tĂle, lovește și sfarmĂ, ănaintĂnd neînvinsĂ spre ținta propusĂ.

Din sinceritate sĂ ridicați acea punte ce duce peste abizul fioros al pizmei, al urii și al invidiei.

Din dragostea reciprocĂ și din solidaritate sĂ ărgĂți acel ciment, care ămpreunĂ, unește și lĂgĂ, aselĂnd forțelor dușmĂroase, fie ele cĂt de mari.

Atunci, atunci opera ălĂsĂ, ănceputĂ de mintea calmĂ a bĂtrĂnilor noștri, continuatĂ acum de noi cu foc și entusiasim juvenil, și la care curĂnd veți coopera și dvĂstrĂ, acĂstĂ operĂ va fi ăncoronatĂ de un viitor de aur, viitor frumos!

În speranța acestei zile fericite vĂ zic: „trĂiascĂ, creșcĂ, ănfiorĂscĂ „Junimea“!“

Într'un discurs mai lung, logic și pĂtrunștor mulțĂmește președintele „Academiei ortodoxe“ dl cand. teol. I. Berariu „Junimei“ pentru salutarea amicalĂ rostitĂ prin membrul ei dl stud. fil. I. BĂlan, și amintește cĂ biserică ortodoxĂ a fost și este o citadelă puternicĂ a romĂnismului, și cĂ poporul român cĂt va ține la credința strĂbunĂ va rĂspunge tĂte atacurile.

În numele societĂții pentru cultura și literatura poporului bucovinean din Cernăuți vorbeste dl protopresbiter stavrofor I. Popovici; în numele societĂții mĂzilor și rezășilor bucovineni dl prof. cav. de Cuparencu.

Cel mai sĂrbĂtorit orator a fost, ca totdeauna, cel ce a vorbit pentru dame, de astĂdatĂ nu fĂrĂ cauză, cĂci dl stud. jur. Orest Voitschi a ținut sĂ-și ămbrace tema în o haină atĂt de plĂcutĂ și atrĂgĂtoare și sĂ o predea într'un mod atĂt de interesant, în cĂt nu numai publicul ăntreg n'a voit sĂ ăncete timp ăndelungat cu aplausele, dar' a fost chiar fĂlicitat de tĂți domni profesori de universitate. Semn cĂ junimea mai e în stare de a ne transpune în sferile mai ănalte ale poeziei... (Corul intonezĂ: Vivant omnes virgines ficelles formosae etc.).

În fine se adresĂzĂ dl stud. iur. Iosep, ămbrĂcat în costum național, cĂtrĂ poporeni ădunați, fĂcĂndu-i atenți la relele ce bĂntuie nația, și îi provĂcĂ spre conlucrare spre binele obștesc, avĂnd ăncĂredere în bana chibzuitĂ a conducĂtorilor lor adevĂrați. Corul cĂntă „DeșteptĂ-te RomĂne“.

Nicolae Postar, un țĂran neaș din Cernăuți, mulțĂmește antivorbitoriuului și ridică pĂhăul pentru prosperarea și ănfiorarea „Junimei“, a ficei credințioase a poporului.

UrmĂzĂ acum partea neoficialĂ a comersului, menitĂ adecĂ pentru petrecere.

CA însemnătatea comerului trece peste o drele unei serbări studentești, și că el bate și în terenul politic, se vede și din epistola adresată din partea președintelui țării către președintele „Junimei”, în care scuzând absența sa dorește surceș splendid. Într-o telegramă de felicitare soșite, am nterc aici cea din partea profesorilor gimnasiunului din Suceava, de următorul conținut:

„Grandiozele serbări de la momentul eroului Stefan au trezit în sufletele noastre amintirile glorioase ale timpului trecut. Vecinic cu gândul la figura măreță a neuitatului voșvod proșodimii și adevăratul principiu național, înscris pe steagul treicolor căruia i-ați jurat credință până la moarte, și duceți, purtați de entuziasmul și fânt pentru tot ce e românesc, lumina culturii și iubirea de neam ori-unde se vorbește limba românească. Munca voastră va însemna izbânda idraturilor noastre”. Urmază 17 sub scrieri, într-o cară și cea a dlui Marian, membru al Acad. miei Române.

Apoi telegrame din partea vicepreședintelui din București, dl Dr. George Popovici, și telegrama studenților români din Paris.

De aici se vede, cu câtă bucurie și interese privesc Românii din toate părțile la mășcările culturale și naționale ale frașilor din Bucovina, și de vor continua tot așa, atunci de sigur că în curând vor da de rușine cuvintele cântecului „La arme”:

„Ear' tu frumoșă Bucovină
Diadem din stema lui Stefan
Ajuns'ai rătă și codină
Pe mâni murdare de jidan”.

Spion.

Din Cața.

Inmormântarea parohului Ioan Mircea.

— 23 Decembre n.

Un harnic, neobosit muncitor în ogrorul neamului, un cucernic slujbaş al altariului s'a mutat în zilele trecute în persoana lui Ioan Mircea spre lăcașurile cele vecinice. Prin mărtea lui biserica a îndurat perdere smpțtore, căci decedatul ocupa un loc de frunte, era cel mai distins, cel mai vrednic preot al tracului Cohalm. Fără interes, învâlit de dragostea față de biserică și neam, nu cunoștea oboseala în desfășurarea activității sale.

Că părintele Ioan Mircea a fost un adevărat păstor sufletesc, a devenit-o în destul marea adunare, care l'a petrecut la grăpă. Intrăgă Cața a fost de față! Bătrâni cu pleșe surse fărimau lacrimi de durere din genele cărunte, ca prinos celui ce în lungul și de peste 40 ani i-a păstorit și poveșuit cu înțelepciune; Sași luterani, în frunte cu al lor păstor, treceau în șir lung cu țețele seroșe, petruși pare că de un fior în fața acestei taine!

Serviciul divin l'a îndeplinit cu multă pricepere părintele protopop din Sighișoara D. Moldovan, ajutat de 8 proși și a nune: Ioan Muntean, Ioan Fodorean, Z. Ganea, I. Scutea, N. Roșca, I. Suciu, N. Manu și G. Bucșa. Cântările funebrele cu mult simț au fost executate de un quartet dublu, compus din proși și învățători din jur.

La loc potrivit dl Dimitrie Moldovan urcă amvonul, rostind o frumoșă și îndușeștore vorbire despre viața celui trecut la vecinicie. „Până de fape a fost viața lui, el a pătat parul, a rupt ghșta, făcând drumul oblu credincioșilor săi! În urma lui rămău patru fundașuni în sumă de peste 20,000 cor. A izvestrat biserica și școala și a luminat poporul”. Vorbește mai departe despre creșterea esemplară, data tamihei, insistând mai mult asupra faptului, că unul din tii reșosatului, Komul Mircea, care greu morbos fiind, n'a putut da ultimul onor părintelui său, ocupa unul dintr-o cele mai onorifice posturi în biserica ortodoxă din Ardeal. „Acestuia, protopopului Romul Mircea, îi trimt în numele adormitului în Domnul o dulce, cea mai din urmă sărutare”.

Avântat, cu multă recunoștință a vorbit la grăpă parochul luteran M. Binder despre natura lui facinic, despre iubirea de adevăr și dreptate a reșosatului și încheie: „și acum, suflet nobil și blând, trimite pacea cerurilor, binecuvântarea și mângăierea duhovnicăscă peste poporul păstorit de tine, rămas acum nemărgăiat”. A mai vorbit frumos și părintele Ioan Fodorean ca reprezentant al tracului Mediaș.

Pe cosciug am observat mai multe cununii frumoșe: de la soția defunctului, „copii și familia”, de la „nepoții Popercu”, „nepoții Cornea”, de la Dr. N. Vecerde și de la nepotul Nas Mircea din Bacurești, jnele și junii din Cața încă au contribuit cu cununii la împodobirea cosciugului.

După obiceiul ținutului, oșpeșilor și credincioșilor din sat li-s'a servit o pomană bine gătită din bucate de post. Și aici, la masă, a mai vorbit dl protopop Moldovan, mângăind pe cei intristați.

Îndușoși de pierderea îndurată, ne-am depărtat, fărîmând o rugă, ca pe în Domnul adormitul Ioan, Tatăl din ceruri să l' sășă-lușcă în lăcașurile drașilor, ear' celor cu durerea în inimă să le trimită mângăierea cerescă!

Correspondentul.

Reuniunea de agricultură din Timiș.

— Răspuns la întimpinarea din nrul 113. —

Doresc a lămuri on. public cetitor al z'ariului acestuia despre activitatea reuniunii de agricultură a comitatului Timiș și despre activitatea referentului acestei reuniuni, a dlui Nicolae Iancu (cunoscând statutele și organizația internă și esternă a acestei reuniuni puternice), după ce atât despre reuniune, cât și despre referentul ei a fost vorbă în numărul 113 al „Teleg. Român”.

Reuniunea de agricultură a comit. Timiș, de la reorganizarea ei, întemplată înainte cu 2 ani, a început a se ocupa în mod mai intensiv cu crearea societășilor de agricultură comunale, având la dispoșiție din fondul de dare comitatens o sumă de 1900 corone pentru scopuri agricole.

S'a și înființat în scurt timp o multime de înșoșiri agricole comunale, cu cele mai frumoșe prospecte, fiind ajutate de reuniunea comitatensă, dar, durere, neavând reuniunea comitatensă un referent român, care să propage și în comune românești înființarea de atari înșoșiri, cercul activității reuniunii comitatensă de agricultură s'a restrîns, cu puține excepții, la comunele ungurești și nemțști.

Despre favorurile materiale cari asigură atari înșoșiri membrilor lor, cred că nu o de lipsă să vorbesc mai pe larg, fiind aceste în general destul de cunoscute. Ca exemplu pôte servi reuniunea din Kșfalud, care fiind numai de 2 ani înființată, totuși a putut arăta în bilanșul ei din urmă un câștig curat de 40,000 corone, care sumă se folosește pentru scopuri agricole în favorul comunei.

Având deci în vedere, că aceste reuniuni folositoare pentru popor sunt înființate din așdorea țeranilor aparținători comitatului Timiș, din cari jumătate sau mai bine sunt Români, pentru ce ore să nu se folosească și Românii de beneficiile pe cari le oferă reuniunile de agricultură, ale căror statute aprobate din partea ministrului de interne, interzic reuniuni ca persoană juridică ori și ce fel de presiune în sens politic asupra membrilor și permț desfășurarea lor îndată ce nu le convine activitatea reuniunii centrale comitatensă, cu dreptul rezervat de a și folosi capitalul independent pentru scopuri agricole? Studiind bine principiile statutelor pentru reuniuni comunale, a început dl Iancu o activitate în comune românești, și luptându-se cu mari greutăți, i-a succes a înființa în primăvara anului curent mai multe înșoșiri agricole, îndreptate spre binele țeranului român.

Spre exemplu pôte servi într-o multe altele și înființarea reuniunii pentru industria de casă pusă sub protectoratul A. S. R. arhiducei Isabella și condusă de dl Iancu, care pe lângă scopul moral ce l' urmăzeșă are și avantajul material, dând țerancelor române banășene posibilitatea de a și valoriza țesăturile.

Nu știu în ce legătură s'a putut aduce activitatea dlui Iancu îndreptată prin înființarea înșoșirilor agricole numai spre ridicarea stării economului român, cu convertirea datoriilor țeranilor de la băncile românești la cele ungurești, neocupându-se reununeș, cu atât mai puțin dl Iancu, cu astfel de agende. Adevărat este, că țeranii români, unguri și nemțș, vâșdend că la „Kisbirtokosok hitelintézete” se acórdă împrumuturi cu 4% și cu condișuni mai favorabile de plățire de cât la alte bănci, fie aceste românești, ungurești sau nemțști, sunt aplecați a trece la numitul

inștitut, neputând suporta cametele și proviziunile mari cari se cer la alte inștitute.

Nu e adevărat însă, că ziarul cșcios „Dél. Közöny” și-ar fi esprimit bucuria, că a sfat în dl Iancu codă de topor pentru a strica Românilor, ci numitul ziaru a voit a dovedi în numerii 112 și 119, că candidatul electoral român din Pecica nu a avut dreptate plângându-se în vorbirea sa de program, că reuniunile de agricultură nu s'ar interesa de români, ci numai de unguri.

Sper, că judecând calm asupra celor desfășurate aici, se va convinge on. public despre neîndreptățirea acuzelor ridicate atât în general asupra activității reuniunii de agricultură a comitatului Timiș, cât și în special asupra activității dlui Iancu. Părerea mea este, că nu acela strică intereselor țeranului român, care se trudește din cea mai curată convingere a l' îmbunătăși starea, ci acela, care din cine știe ce interese cantă să discrediteze astfel de omeni.

— u. — a.

Convocare.

Onorații membrii ai clubului municipal român din comitatul Sibiu sunt respectuos rugați să se întrunescă în localul societășii de lectură *Joi în 5 Ianuarie 1905 st. n.* la orele 8 a. m., pentru preconsultarea obiectelor puse la ordinea zilei în adunarea generală extraordinară din aceeași zi.

Sibiu, 1 Ianuarie 1905 st. n.

Nicolae Ivan
v-pres. clubului.

Dr. Lucian Borcia
secretariul clubului.

NOUĂȚI

Puterea băncilor naționalitășilor.

În ce reșede acesta putere? În soliditatea și culașta lor, față de clientelă. Acesta o scote la ivășă într'un frumos articol (publicat în „Revista Economică”) dl C. P. arătând cum o bancă magară a stors de la niște debitori (din întemplare țerani români) în mai puțin de 10 luni de zile, de la facșrea împrumutului de 180 corone, drept interese și accesorii, 108 corone 10 fileri. Împrumutul a fost luat pe obligașune, cu cavenți, și la plățirea întemplată în cursul primului an de împrumutare, se crease astfel: capital 180 cor., speșe advocașionale 34-90 cor., speșe cu cereșă de execuție 21-50 cor., advocatului pentru corespondențe și consultare 5 cor., pentru admonșuni trimise înainte de improcășare debitorului și cavenșilor și pentru consultări 10 cor., pentru consultări, corespondențe, telegrame și perdere de timp în cursul procesului și până azi 20 cor., 8% interese din 7 Octobrie 1901 până la 1 August 1902 11-70 cor., competențe 5 cor., total 288-10 cor. Iată de ce Magarii și Secuili vin la băncile românești și sășești după împrumuturi! Sunt sătul de „bnefacșrele” băncilor, la aparențe magiare dar' în realitate — jidovești.

Achitat. Șe știe că în 10 August 1904, cartea *Stefan cel mare*, tradiții, legende, balade, colinde ș. a. Culesse de Teodor A. Bogdan, a fost confiscată de jandarmul Kertész din Reghinul sășesc, ear' dl Bogdan a fost escortat cu 4 jandarmi și mai pe urmă improcășat pentru agitație. Procuratura din Mureșoșorheiu însă prin sentința ce i-s'a înmanuat dlui Bogdan în 19 Decembre a sistat procedura penală, nefășd nimic agitațorie în colecție, ear' esemplarele confiscate s'au retrimș proprietarilor. Oficiilor și organelor de administrație și judarmăle li-s'a ordinar de a înceta cu perchisișile domiciliare pentru acesta carte. Cei ce au acesta broșură să fie deci linișțiți, ear' cei ce nu o au și o pot comanda, fără a avé témă că li-se va confisca.

† Enfrosina Axente n. Blebea, soția domnului Ioan Axente Sever, fost prefect în 1848—49, a reșosat Joi (29 Decembre n.), în etate de 61 ani. Inmormântarea i s'a făcut Sâmbătă (31 Dec.) în cimiteriul bșsricii gr. or. din Gróverii Brașovului. Ii depășge pierderea soșul Ioan Axente Sever, mama, frașii și surorile. — Reșosata era una dintr-o cele mai respectate dame ale societășii române din Brașov. „Simpatia ce i-se aduce reșosatei se va concentra din acest trist și dureros incident cu putere atât mai mare asupra bătrânului luptător național, a soșului rămas în viață, care se află și el pe patul de suferință, de mai mult timp, și nu va puté avé nici mângăierea de a petrece pe credincioșă sa soșie la ultimul lăcaș” — scrie „Gazeta Transilvaniei” în legătură cu anunșarea trecerii din viață a venerabilei matrone.

Metropolit acusat de mitărnicie. Se raportează din Belgrad, că senatul suprem disciplinar al bșsricii autocefale a Sêrbiei a decretat punerea metropolitului Inocenșiu sub acusă de mitărnicie. Senatorul Rabaraș a înaintat adevărată acusă contra metropolitului, că pentru mită a cununat pe regele Alexandru cu Drăga și că după asasinarea regelui tot pentru mită a lăudat în predică de la încoronarea regelui Petru fapta ucigașilor, prezentând regicidiul ca operă a providenșei.

Doă sute mii de vagone de cucuruz a cumpărat din Rusia guvernul nostru, spre a fi distribuite pe prefuri moderate și pe așteptare locuitorilor din diferite părți ale țerii, ajunși în miserie din cauza secetei de astăvară și a recoltei slabe. De la Fiume și Barca acesta mare cantitate de cucuruz va fi transportată în vapoșe pe Dunăre până la Sghedin, ear' de acolo cu trenul în diferitele centre ale ținutului.

Apel. Apropindu-se anul-nou, ocașia neplăcută a schimbului de bilete de felicitare, o deprindere fără rost și împreunată cu multe neplăceri, apelăm la publicul nostru cult și de astă-dată, rugându-l, ca în locul felicitărilor de formalitate obicinuite la anul nou, să binevoiască a și aduce aminte de fșii neamului, cari se luptă cu greutășile existenșei la munca grea a învățaturii de carte, și să contribușe cu câte o sumă modestă pentru masa studenșilor români din Brașov. Donașunile făcute se vor aduce îndată la cunoștința publică, ear' școlarii șșraci beneficiași nu vor înceta a se ruga zilnic la masa studenșilor noștri pentru generoșii lor binefacștori zcând:

„ear' pe binefacștorii messi acesteia vii și morți, pomenește-i, Dămine, într-o împărăția Ta! Amin!” Brașov, în 15/23 Decembre 1904. Pentru administrația mesei studenșilor români din Brașov: Virgil Onișiu, director gimnasiaș.

Himen. Iustina Cirlea din Alba-Iulia și Vasiliu Mateiu din Sebeșul sup. își serbăzeș cununia Marți în 28 Decembre st. v. 1904, în bșsrica gr. or. din Alba-Iulia.

Îndreptare. La rugarea colaboratorului nostru estern, dl George Tulbure (gh. t.), constașm, că „Omul cel gol”, foiaș din numărul 127 al ziarului nostru, e o traducere, după cum era scris și la căicășul manuscrisului într-o notă, care însă din neabăgarea de sémă a culegătorului a rămas neculesă.

Petrecere în Avrig. Tinerimea română din Avrig și jur invită la petrecerea cu joc ce o va aranja Duminecă în 8 Ianuarie st. n. (a doua zi de Crăciun) în sala cea mare a hotelului comunal din Avrig. Începutul la 8 ore seșă. Preșul de întrare de persoană 1 corolă. Suprasolviri se primesc și se vor cuita în z'are. Eventualul venit curat se va folosi spre scopuri filantropice.

Posta ultimă.

Disolvarea dietei.

Maiestatea Sa soșește astăzi, 2 Ianuarie, la Budapeșta. Măne, Marți, dieta ține ședință scurtă, formală, în care se va face comunicare, că Regele va disolva parlamentul în 4 Ianuarie, Mercuri, prin mesaj de tron. Imediat după disolvare va fi publicat rescriptul preafinal, referitor la convocarea parlamentului. Alegerile se vor face într-o 25 Ianuarie și 5 Februarie, așa că noua dietă se va puté întruni în Februarie. Marți, 3 Ianuarie, toate partidele parlamentare țin conferențe. Partidul guvernamental pentru a lua măsurile de lipsă în fața alegerilor, ear' partidele opoșiționale pentru a fusiona și a se contopi tôte în partidul kosuthist, cu programul: *uniune personală* și ruperea cu desăvășșire de cătră Austria.

Crisă în Austria.

Guvernul din Austria, preșidat de dl Dr. Körber, și-a dat demisia. Maiestatea Sa a însărcinat pe bar. Gautsch cu formarea noului cabinet, care e deja compus.

Crisă în România.

După-ce și-a mai dat demisia și dl Costinescu, ministru de finanșe, și dl Stoicescu, ministru de domenii, dl Sturdza, prim-ministrul român, a înaintat regelui Carol demisiunea întregului cabinet român, încă Joi la amiază.

Avis domnilor învățători!

De la **Librăria arhidieceșană** se pot procura **Tabelele de intuițiune Hölzel**, adică cele patru anotimpuri și casa țărănească, serie completă **33 cor.**, singuratică **6.60 cor.** plus porto 92 fileri.

Prin **Librăria arhidieceșană** se pot procura diferite

ornate bisericesti

Mustre și specificarea prețului gratis și franco.

- Tainele cerului, de C. Flamarion (trad. Haralambie G. Lecca) . . . 1.50
- Cuib de șoimi, poem dramatic în versuri, de I. C. Bistrițeanu . . . 1.50
- Ziariul unui Pierde-Vară, de George Coșbuc . . . 2.-
- Portretele lui Eminescu, notițe biografice, de Ioan Scurtu . . . —80
- Foiletone, de Ilarie Chendi . . . 2.50
- trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.
- Dureri înăbușite, de M. Sadoveanu . . . 2.-
- Poezii, de Haralamb G. Lecca . . . 1.50
- De dragul celor mici, nevele și schițe, de Vasile Top . . . 1.50
- Armîna (românca), roman social din epoca renașterii poporului român de la Pind, de P. Vulcan . . . 2.-
- Povestiri de Mihail Sadoveanu . . . 1.50
- Istoria literaturii religioase a Românilor până la 1868 de N. Iorga . . . 3.50
- Cultura română și politicianismul, de Rădule-cu-Metru . . . 1.50
- Cuvinte adevărate, de N. Iorga . . . 2.50
- Drumuri și orașe din România, de N. Iorga . . . 2.50
- Geniu Pustiu, roman original inedit, de Mihail Eminescu . . . 2.-
- Urmașii Romei, romane și schițe, de George Cair . . . 3.-
- Eu rid, tu rizi, el ride, de G. Ranetti . . . 2.-
- Povești populare, de Alex. Florini . . . 2.50
- Călătoriile lui Enache Cocoloș, de Th. D. Speranță . . . 2.-
- plus 20 fil. porto postal.
- Sate și mănăstiri din România, de N. Iorga . . . 2.50
- Din viața romană, de Ion Kalinderu . . . 4.-
- plus 30 fileri porto postal.
- Idroterapia medicală, de Dr. G. Baiulescu . . . 10.-
- porto 72 fil.
- Bibliografia românească veche, de Ioan Bian și Nerva Hodos, tomul I 1508—1716 . . . 26.-
- porto 92 fileri.

Librăria arhidieceșană.

Pentru domnii preoți!

De la **Librăria arhidieceșană** se poate procura

CONDICĂ

bine compactată în piele și cu păreți tari,

în care (conform circulariului consistorial numărul 2142 din 3 Martie 1903) sunt a se induce „momentele mai însemnate ce obvin în comună în decursul anului și cari merită a fi însemnate pentru posteritate.”

Conține 200 foi.

Prețul **6.60 cor.**, + porto postal **80 fil.**

Calendar de părete

româneșc, cu foi de rupt, cu datul nou și vechiu. Prețul **1 cor.**, porto 80 fileri. Librăria arhidieceșană din Sibiu.

De la **Librăria arhidieceșană** se pot procura diverse

ilustrate

cu text pentru Crăciun, cu preț de **8, 10 și 12 fileri.**

Biblioteca „Reuniunii române de agricultură din com. Sibiu.”	
	Cor.
1. Ținerea vitelor, de Eugen Brote . . .	—24
2. Trifoiul, de Eugen Brote . . .	—24
3. Prăsirea pomilor, de Dem. Comșa . . .	—24
4. Legea veterinară, de învățătorul Muntean . . .	—80
5. Insoțirile de credit (Raiffeisen), de Aurel Brote . . .	1.60
6. Cartea stuparilor săteni, de R. Simu . . .	—70
7. Statutele tovărășiiilor agricole . . .	—
8. Statutele insoțirilor de credit (Raiffeisen) . . .	—
9. Povește pentru stîrpirea gândacilor de Maiu . . .	—10
10. Darea pe vinuri și favorurile (inlesnirile), ce le face legea în privința ei proprietarilor de vie . . .	—
11. Povește pentru apărarea împotriva gândacilor, cari sfredelesc mugurii . . .	—10
12. Scurtă povățuire la stîrpirea șorecilor de câmp . . .	—10

Se pot procura de la **Librăria arhidieceșană Sibiu.**

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e mijloc secret

Nu e crucea lui Volta!

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosese contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli, țiuțuri de ureche, bătăie de inimă, sg. arciuri de inimă, asma, auzul greu, sg. arciuri de stomac, lipsa poftei de mîncare, receală la mîni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din tóte părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine póte examina aceste ates. ate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deóre-ce „Ciasul-Volta” atît în Germania cît și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe cînd aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja înfînătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.— folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi [2] 117 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.— folosibil la copii și femei de constituție fórt slabă.

Espediție din centru și locul de vîndare pentru țeră și străinătate e: **MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul straca Kálmán.**

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidieceșană.**

La **Librăria Tipografiei arhidieceșane** din Sibiu se află de vîndare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvîntarea Inaltpreasînției Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de tóte zilele. — Polunoșnița Sâmbetei. — Rînduála Utreniei — Ciasul dintăiu, al doilea și al șeselea. — Rînduála Obedniței. — Ciasul al nouélea. — Rînduála Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfîntei cuminecături. — Cînstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierei, Bogorodicele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste sêptemână. — Troparele și Condacele sfîntilor de obște după rînduála Sinacsariului. — Bogorodicele troparelor ce se cîntă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe tóte lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începînd cu anul 1901 până inclusive 1952. — Esplicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea acelora. — Insemnarea cum se cetesc Evangeliile Voscesnelor dela Dumineca întăia după Rusalii, a tuturor sfîntilor, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste toți anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat **2 cor.**, legat în pânză **2 cor. 40 fil.**, legat în piele roșie cu copcii **4 cor.**

Sbór'al noptii negru flutur . . .

de M. Eminescu. — Romantă pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 1.50, porto 10 fil. Se capătă la Librăria archid.

* T. Popovici *

12 CÂNTECE DE ȘCOLĂ

pentru 2 și 3 voci

CUPRINSUL:

- Caetul I, pentru 2 și 3 voci egale: 1. Rugăciune. 2. Cîntec de primăvară. 3. Codrule frate de cruce. 4. Carul cu boi. 5. Ziua a apus. 6. Fetele casnice. 7. Țiganca. 8. Sunt fecior sdravén. 9. Eu mē dac codrul rămâne. 10. Imo ocasional. 11. Patru păstori. 12. Cîntec la sf. Nicolae.
- Caetul II: Cîntece pe 2 voci: 1. Rugăciune. 2. In ciresar. 3. Cîntec de primăvară. 4. Imnul unirii. 5. Marș vîntoresc. 6. Astăzi sicriul. — Cîntece pe trei voci: 7. Strugurel bătut de pētră. 8. Cucule pēnă galbenă. 9. Vivat țera mea. 10. Imnul poporal. 11. Hora ostașilor. 12. Colindă.

PREȚUL fie-cărui caet 50 fil., plus 10 fileri porto

Editura Librăriei arhidieceșane din Sibiu-Nagyszeben

Cărți bisericesti.

- ACAFISTUL prea sf. Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu litere latine, ed. 1898, legat simplu cor. 1.70, legătură mai frumoasă cor. 2.10, în piele roșie cor. 3.20, ediție de lux cor. 4 și cor. 5.20, peluche . . . 7.70
- AGHIAZMATAR, broș. . . 4.-
- APOSTOLUL lit. latine, ediție proprie 900, broș. cor. 7, leg. în piele nēgră cor. 9.50 leg. în piele roșie cor. 11.50, ediție de lux broș. . . 8.-
- (se lēgă conform dorinței comandatorului).
- BIBLIA ILUSTRATĂ, litere cirmie, Testamentul vechiu și nou, nelegată cor. 10, legată . . . 20.-
- CAZANIA, cu litere latine, broș. 6, leg. . . 10.-
- CHIRIA ODROMION, neleg. cor. 12, legat . . . 16.-
- EVANGELIE, cu litere cirile, neleg. cor. 12, leg. cor. 20, fin legată cor. 33, în catifea roșie 112.-
- EVANGELIE, cu litere latine, legată cor. 20, fin legată . . . 33.-

- EVHOLOG'U, cu lit. lat. (Molitelnic), broș. cor. 8.80, legat 12.40
- HIROTONIER pentru sf. de preoți, litere cirile, leg. . . 4.-
- LITURGIA sfântului Ioan Gură de Aur . . . 1.-
- LITURGIILE sf. păr. Ioan Crisostom. Vasile cel mare și Grigorie Teologul, broș. cor. 6, legat în pânză nēgră cor. 8, fin broș. cor. 8, legat în piele 9.-
- MINEILE pe 12 luni, în 12 volume latine, broș. cor. 130, leg. în piele roșie cor. 172. Se vînd și în tomuri singuratică 1 volum broș. cor. 11, legat 14.50
- MOLITVELNICUL BOGAT, ciril, neleg. cor. 3.60, leg. cor. 5, fin legat . . . 6.-
- OCTOICH MARE ciril, neleg. cor. 20, legat . . . 26.-
- OCTOICH MARE, latin, nelegat cor. 22, legat . . . 27.-
- OCTOICH MIC, litere latine, ed. proprie, simplu legat cor. 1.60, în piele roșie cu copcii cor. 3.20, în piele nēgră cor. 4, în piele chagrin cor. 5.20, legături mai fine la comandă.
- OROLOGIUL CEL MARE, ciaslov bogat, cu lit. lat. broș. 24, leg. 34.-

- CIASLOV (orologion), lit. latine, broș. cor. 2, leg. în pânză 2.40, legat în piele roșie cu copcii 4.-
- PARACLISUL, Acaftistul și viața sf. mare mucenic Dimitrie . . . 1.50
- PENTICOSTARIU, ciril, nelegat cor. 12, legat . . . 16.-
- PENTICOSTARIU, latin, broș. cor. 8.80, legat . . . 12.40
- PSALTIREA, cu litere latine, broș. cor. 5.50, legată . . . 9.-
- PSALTIREA, cu lit. latine, format mic, broș. 1.20, legată . . . 3.20
- RĒNDUIALA CHIROTONIREI NOULUI EPISCOP, de A. bar. de Șaguna, cu litere cirile, legată . . . 10.-
- RĒNDUIALA LA SFĒNTIREA BISERLICILOR, cir., neleg. cor. 3, leg. . . 4.-
- TĂLCUL EVANGELILOR, cir. broșurat . . . 2.-
- TRIODUL CU STRAJNICUL, ciril, neleg. cor. 24, legat . . . 34.-
- TRIODUL, latin, broș. cor. 22, leg. . . 27.-

Se pot procura de la

Librăria arhidieceșană.